

VI Col·loqui Internacional LA LINGÜÍSTICA DE POMPEU FABRA

Tarragona, 28, 29 i 30 de novembre del 2023

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

VI Col·loqui Internacional «La lingüística de Pompeu Fabra» Tercera circular – octubre del 2023

El Departament de Filologia Catalana de la Universitat Rovira i Virgili va organitzar l'any 1998, coincidint amb el 50è aniversari de la mort del gramàtic, el Col·loqui Internacional «La lingüística de Pompeu Fabra». Cinc anys més tard, el 2003, una segona edició consolidava l'activitat. La tercera (2008), quarta (2013) i cinquena edicions (2018) convertien el col·loqui en una cita obligada per a tots els professionals i estudiosos de la nostra llengua.

Amb la intenció de mantenir la periodicitat d'aquestes trobades acadèmiques, els dies 28, 29 i 30 de novembre del 2023 se celebrarà el VI Col·loqui Internacional «La lingüística de Pompeu Fabra».

Amb aquesta sisena edició es renova la voluntat d'oferir una plataforma periòdica per a la reflexió profunda i plural sobre els diversos aspectes de l'obra del principal referent en la codificació de la llengua catalana. Una reflexió que superi els plantejaments hagiogràfics i permeti revisar des del punt de vista científic i acadèmic la feina de Fabra, les coordenades històriques que la van fer possible i la seva vigència en l'àmbit de la planificació lingüística actual.

D'altra banda, es vol aprofitar el marc del Col·loqui per fer balanç, set anys després, de la implantació de la nova *Gramàtica de la llengua catalana* (2016) i la nova *Ortografia catalana* (2017) de l'Institut d'Estudis Catalans.

Us convidem, doncs, a participar activament en el VI Col·loqui Internacional, que tindrà lloc al campus Catalunya de la Universitat Rovira i Virgili (av. de Catalunya, 35, Tarragona).

Web del Col·loqui

<https://www.fundacio.urv.cat/congressos/vi-col-loqui-pompeufabra/>

Comitè Científic

Anna Bartra (Universitat Autònoma de Barcelona), Daniel Casals (Universitat Autònoma de Barcelona), Llorenç Comajoan (Universitat de Vic), Joan Costa (Universitat Pompeu Fabra), Elga Cremades (Universitat de les Illes Balears), Isabel Crespí (Universitat de les Illes Balears), Maria J. Cuenca (Universitat de València), Kálmán Faluba (Universitat ELTE de Budapest), Francesc Feliu (Universitat de Girona), Jordi Ginebra (Universitat Rovira i Virgili), M. Isabel Guardiola (Universitat d'Alacant), Georg Kremnitz (Universitat de Viena), Joan Llinàs (Universitat de Bucarest), Ares Llop (Universitat de Cambridge), Maria Rosa Lloret (Universitat de Barcelona), Mercè Lorente (Universitat Pompeu Fabra), Joan Martí Castell (Institut d'Estudis Catalans), Henrique Monteagudo (Universitat de Santiago de Compostel·la), Sandra Montserrat (Universitat d'Alacant), Pere Navarro (Universitat Rovira i Virgili), Neus Nogué (Universitat de Barcelona), Isabel Oltra-Massuet (Universitat Rovira i Virgili), Manuel Pérez-Saldanya (Universitat de València), Joan Peytaví (Universitat de Perpinyà), Anna Pineda (Universitat de Barcelona), Miquel Àngel Pradilla (Universitat Rovira i Virgili), Joan Anton Rabella (Institut d'Estudis Catalans), Joan Rafel Ramos (Universitat de València), Gemma Rigau (Institut d'Estudis Catalans), Carles Royo (Universitat Rovira i Virgili), Ramon Sistac (Universitat de Lleida), Maria del Mar Vanrell (Universitat de les Illes Balears).

Comissió Organitzadora

Maite Domingo, Jordi Ginebra (president), Anna Montserrat, Sofia de Muller, Pere Navarro, Miquel Àngel Pradilla, Carles Royo (secretari), Ivan Solivellas, Bernat Vellvè.

Inscripció

La quota d'inscripció al Col·loqui és de 95 euros, independentment que es presenti o no comunicació. Per als membres de la URV (estudiants i professorat) i els membres de l'APELLCC, la quota és de 40 euros. El pagament de la inscripció dona dret a assistir a les sessions, a rebre la documentació que es distribuirà i a obtenir un certificat d'assistència.

Per inscriure's al Col·loqui i als tallers per al professorat de secundària que s'indiquen a continuació, cal registrar-se a la següent adreça electrònica:

<https://www.fundacio.urv.cat/congressos/vi-col-loqui-pompeufabra/inscripcio>

En el marc del Col·loqui s'ofereixen dos tallers per al professorat de secundària, de dues hores i mitja de durada cadascun, les tardes del 28 i 29 de novembre, amb la intenció de donar eines per treballar, a la llum de la nova normativa, dos aspectes força desatesos en el currículum però clarament necessaris en la vida acadèmica i professional:

1. Registres i estàndard: desmuntant mites i creant seguretat
2. Puntuació: uns quants punts sobre la *i*

La quota d'inscripció és de 25 euros per taller. Per als participants al Col·loqui la inscripció als dos tallers serà gratuïta. Es tramitarà el reconeixement del Departament d'Educació a través de l'ICE URV d'aquesta activitat, com a formació de 10 hores per als participants en els dos tallers que també assisteixin a la taula rodona del dia 30 i presentin un breu escrit de valoració de la implantació de la nova normativa al seu lloc de treball.

Organitza

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Departament de Filologia Catalana

VI Col·loqui Internacional LA LINGÜÍSTICA DE POMPEU FABRA

Tarragona, 28, 29 i 30 de novembre del 2023

Programa

Dimarts, 28 de novembre			
9.00	Recepció i lliurament de material		
9.30	<p>Inauguració Espai: sala de graus</p> <p>Josep Pallarès, rector de la URV Miquel Àngel Pradilla, director del Departament de Filologia Catalana Jordi Ginebra, president de la Comissió Organitzadora F. Xavier Vila, secretari de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya Representant de l'Institut d'Estudis Catalans Representant de la Fundació Privada Mútua Catalana</p>		
10.00	<p>Ponència Espai: sala de graus Presideix: Jordi Ginebra</p> <p style="text-align: center;">Henri Boyer (Universitat de Montpeller)</p> <p style="text-align: center;">«La estandarización del francés: de la gramatización de los fundamentos a la estandarización contemporánea. ¿El unilinguismo francés, una ideología por fin inoperante?»</p>		
11.00	Pausa		
11.30	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>Sessió de comunicacions 1a Espai: sala de graus Presideix: Miquel Àngel Pradilla</p> <p>Pilar Perea «El llegat del Diccionari Aguiló en el Diccionari general de la llengua catalana i en el Diccionari català-valencià-balear»</p> <p>Andreu Sentí i Mar Garachana «La perífrasi “anar a + infinitiu” abans de la codificació de Fabra: diacronia i contacte de llengües català-castellà»</p> </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>Sessió de comunicacions 1b Espai: sala de juntes Presideix: Anna Montserrat</p> <p>Laia Panadès i Elisenda Bernal «De la literatura al diccionari: una lectura lexicogràfica de Vida privada»</p> <p>Elga Cremades i James Ramsburg «La vitalitat de la concordança de participi en el català de Mallorca»</p> </td> </tr> </table>	<p>Sessió de comunicacions 1a Espai: sala de graus Presideix: Miquel Àngel Pradilla</p> <p>Pilar Perea «El llegat del Diccionari Aguiló en el Diccionari general de la llengua catalana i en el Diccionari català-valencià-balear»</p> <p>Andreu Sentí i Mar Garachana «La perífrasi “anar a + infinitiu” abans de la codificació de Fabra: diacronia i contacte de llengües català-castellà»</p>	<p>Sessió de comunicacions 1b Espai: sala de juntes Presideix: Anna Montserrat</p> <p>Laia Panadès i Elisenda Bernal «De la literatura al diccionari: una lectura lexicogràfica de Vida privada»</p> <p>Elga Cremades i James Ramsburg «La vitalitat de la concordança de participi en el català de Mallorca»</p>
<p>Sessió de comunicacions 1a Espai: sala de graus Presideix: Miquel Àngel Pradilla</p> <p>Pilar Perea «El llegat del Diccionari Aguiló en el Diccionari general de la llengua catalana i en el Diccionari català-valencià-balear»</p> <p>Andreu Sentí i Mar Garachana «La perífrasi “anar a + infinitiu” abans de la codificació de Fabra: diacronia i contacte de llengües català-castellà»</p>	<p>Sessió de comunicacions 1b Espai: sala de juntes Presideix: Anna Montserrat</p> <p>Laia Panadès i Elisenda Bernal «De la literatura al diccionari: una lectura lexicogràfica de Vida privada»</p> <p>Elga Cremades i James Ramsburg «La vitalitat de la concordança de participi en el català de Mallorca»</p>		

12.30	Pausa		
13.00	Sessió de comunicacions 2a Espai: sala de graus Presideix: Maite Domingo Gerard Llorens i Janet DeCesaris «Vocabulari polític al <i>Diccionari general de la llengua catalana</i> : un enfocament comparatiu» Albert Gener «Pompeu Fabra i la RAE (1926-1927)»	Sessió de comunicacions 2b Espai: sala de juntes Presideix: Jordi Ginebra Bernat Vellvè «Miquel Ventura i Pompeu Fabra: dues propostes ortogràfiques i un objectiu compartit» Anna Roigé «Ús dels verbs <i>enfadar</i> , <i>estranyar</i> , <i>preocupar</i> i <i>sorprendre</i> . Estudi de corpus en premsa escrita (2012-2016)»	
14.00	Dinar		
16.00	Ponència Espai: sala de graus Presideix: Miquel Àngel Pradilla Carla Amorós (Universitat de Salamanca) «Noves perspectives per a l'estudi del pluricentrisme i la seua aplicabilitat a la llengua catalana»		
17.00	Pausa		
17.30	Sessió de comunicacions 3a Espai: sala de graus Presideix: Ivan Solivellas Miguel Vázquez «Avaluar la planificació del corpus: anàlisi empírica de les preferències dels parlants valencians entre el model de l'IEC i el de l'AVL» Joan Costa, Sandra Sabaté i Miguel Vázquez «L'anàlisi de la percepció que els catalanoparlants tenen de les seves varietats dialectals: Estandarev»	Sessió de comunicacions 3b Espai: sala de juntes Presideix: Bernat Vellvè Carles Royo «Les oracions del verb <i>molestar</i> que expressen sensacions físiques desagradables» Georgina Alvarez-Morera, Jordi Ginebra, Isabel Oltra-Massuet i Carles Royo «Les construccions psicològiques amb verb lleuger del tipus <i>A la Laia li fa ràbia la calor</i> : ¿què ens en diuen les obres normatives de referència?»	Tallers de normativa catalana Espai: aula 306 Hora: 18.00 a 20.30 Marc Guarro, corrector del diari Ara i professor dels estudis de Comunicació a la URV Registres i estàndard: desmuntant mites i creant seguretat

Dimecres, 29 de novembre	
9.00	Ponència Espai: sala de graus Presideix: Jordi Ginebra Anna Pineda (Universitat de Barcelona) «L'acusatiu preposicional en català: de la normativa a l'ús»

10.00	<i>Pausa</i>	
10.30	<p>Sessió de comunicacions 4a Espai: sala de graus Presideix: Pere Navarro</p> <p>Ricard Herrero «De l'estàndard oral a l'escola. Consideració ortoèpica de l'harmonia del valencià»</p> <p>Josep Àngel Mas «Una discrepància forta i una de feble entre l'IEC i l'AVL als mitjans de comunicació valencians: l'accentuació gràfica de les è/é i els incoatus»</p>	<p>Sessió de comunicacions 4b Espai: sala de juntes Presideix: Carles Royo</p> <p>Ester Fonts «El català estàndard i les opcions preferibles de la <i>Gramàtica de la llengua catalana</i> de l'Institut d'Estudis Catalans. Anàlisi d'una mostra de premsa general»</p> <p>Laia Benavent-Llinares «Els enunciats amb variació sintàctica de la GIEC en Fabra»</p>
11.30	<i>Pausa</i>	
12.00	<p>Sessió de comunicacions 5a Espai: sala de graus Presideix: Miquel Àngel Pradilla</p> <p>Eloi Bellés «Els dialectes catalans en les <i>Converses filològiques</i> de Pompeu Fabra: presència i significació»</p> <p>Antoni Isarch «Pompeu Fabra i el català literari segons Domènec Guansé»</p>	<p>Sessió de comunicacions 5b Espai: sala de juntes Presideix: Anna Montserrat</p> <p>Rut Nolla «L'adequació de les primeres novel·les de Mercè Rodoreda a la normativa fabriana»</p> <p>Laia Bertran «L'empremta de Pompeu Fabra a la revista <i>Ressorgiment</i>»</p>
13.10	<p>Espai: CRAI campus Catalunya</p> <p>Inauguració de l'exposició «Lingüistes pel carrer»</p> <p>Hi intervindran Jesús Bernat, membre de la Societat d'Onomàstica, i Jordi Ginebra, president de la Comissió Organitzadora del Col·loqui.</p>	
13.30	<i>Dinar</i>	
17.00	<p>Ponència Espai: sala de graus Presideix: Carles Royo</p> <p>Neus Nogué (Universitat de Barcelona) «Pompeu Fabra i la normativa actual»</p>	
18.00	<p>Tallers de normativa catalana Espai: aula 306 Hora: 18.00 a 20.30</p> <p>Anna Montserrat, professora del grau de Filologia Catalana a la URV</p> <p>Puntuació: uns quants punts sobre la <i>i</i></p>	

Dijous, 30 de novembre

9.00	<p>Ponència Espai: sala de graus Presideix: Pere Navarro</p> <p style="text-align: center;">Miquel Àngel Pradilla (Universitat Rovira i Virgili - Institut d'Estudis Catalans)</p> <p style="text-align: center;">«El català nord-occidental. Una mirada des de la lingüística de les varietats alemanya»</p>	
10.00	<i>Pausa</i>	
10.30	<p>Sessió de comunicacions 6a Espai: sala de graus Presideix: Pere Navarro</p> <p>Ivan Solivellas «Pompeu Fabra a l'imaginari gonella i blaver»</p> <p>Jordi Manuel Antolí «L'expressió de l'hora en català abans de Pompeu Fabra (s. XIV-XIX). Contrast entre el discurs normatiu i l'ús de la llengua»</p>	<p>Sessió de comunicacions 6b Espai: sala de juntes Presideix: Bernat Vellvè</p> <p>Josep Martines « L'obra de Fabra i la construcció del lèxic contemporani: dels arcaïsmes recuperats als mots d'origen popular»</p> <p>Maite Domingo i Jordi Ginebra «La fraseologia de l'obra dramàtica de Joan Puig i Ferrater en el DGLC i en el DIEC2»</p>
11.30	<i>Pausa</i>	
12.00	<p>Sessió de comunicacions 7a Espai: sala de graus Presideix: Ivan Solivellas</p> <p>Sandra Montserrat «Les perífrasis aspectuals en l'obra fabriana: el cas de les perífrasis d'habitud "acostumar a/de + INF", "soler + INF" i "usar + INF"»</p>	<p>Sessió de comunicacions 7b Espai: sala de juntes Presideix: Maite Domingo</p> <p>Caterina Martínez-Martínez «La norma fabriana i l'extensió de la construcció contrastiva més aviat»</p>
12.30	<p>Presentació de llibres Espai: sala de graus</p>	
13.15	<i>Dinar</i>	
16.30	<p>Taula rodona Espai: sala de graus</p> <p style="text-align: center;">«Com apliquem la normativa set anys després?»</p> <p>Participants: Carles Castellà (Institut Dertosa de Deltebre), Elga Cremades (Universitat de les Illes Balears), Nicolau Dols (Universitat de les Illes Balears), Ricard Fité (periodista i lingüista)</p> <p>Moderadora: Anna Montserrat (Universitat Rovira i Virgili)</p>	
18.00	<p>Acte lúdic de tancament del Col·loqui Espai: Aula Magna</p> <p style="text-align: center;">Mestre Fabra Rosa Cadafalch</p>	